

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 169/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen VR Transpointin idän tavaraliikenteen jatkumisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Mikko Kärnän /kesk näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 169/2022 vp:

Aikooko hallitus käyttää omistajan valtaa ja keskeyttää VR Transportin idän tavaraliikenteen, joka käynnistettiin uudelleen huolimatta Venäjän käymästä hyökkäyssodasta Ukrainassa ja Venäjälle asetetuista talouspakotteista?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

VR-Yhtymä Oy:n (”VR”) tytäryhtiö VR Transpoint tarjoaa logistiikan palveluita kotimaassa ja kansainvälisesti, ja se kuljettaa rahtia sekä rautateitse että maantiekuljetuksina. VR Transpointin liikevaihto oli vuonna 2021 lähes 400 miljoonaa euroa ja se kuljetti rautateitse noin 37 miljoonaa tonnia rahtia. Merkittävä osa näistä volyyymeista on idänliikennettä. VR on tällä hetkellä ainoa suomalainen toimija, jolla on Venäjän rautatieyhtiön kanssa sopimus rajapalveluista.

VR on osakeyhtiö, jonka ainoa osakkeenomistaja on Suomen valtio. Valtion omistajaohjauksessa noudatamme hyvän hallintotavan periaatteita, joiden mukaan osakkeenomistaja tekee päätökset yhtiökokouksen päätösvaltaan kuuluvissa asioissa. Sen sijaan yhtiön operatiivisesta toiminnasta, kuten päätöksestä koskien idän tavaraliikennettä, vastaa yhtiökokouksen nimittämä hallitus sekä yhtiön toimiva johto.

Omistajaohjausministerinä edellytän, että niin VR kuin kaikki muutkin valtio-omisteiset yhtiöt noudattavat aina Suomen lakia, ja lisäksi vaadin, että yhtiöt noudattavat tiukasti EU:n asettamia Venäjän vastaisia pakotteita. Valtioneuvoston kanslia on VR:n kanssa käymissään idänliikennettä koskeneissa keskusteluissa korostanut, että yhtiön on otettava huomioon päätöksenteossaan Venäjän sotatoimien muuttunut tilanne.

Euroopan unioni pyrkii asettamillaan pakotteilla aiheuttamaan Venäjälle merkittäviä kielteisiä talousvaikutuksia, joilla Venäjän sotatoimet Ukrainassa saataisiin loppumaan. Toistaiseksi rautatiekuljetukset eivät ole sisältyneet EU:n Venäjä-pakotteisiin. VR:n hallitus on 6.4.2022 tehnyt päätöksen, että se ajaa hallitusti alas idänliikenteen. Olen tyytyväinen yhtiön hallituksen päätökseen ja pidän sitä perusteltuna.

VR:n kotimaisten asiakkaiden kanssa tekemien tavaraliikennesopimusten purkaminen tulee hoitaa sopimuksissa määritellyllä ja asiakkaiden kanssa neuvoteltavalla tavalla. Alasajossa on otettava huomioon Suomen huoltovarmuuden tarpeet. VR tavoittelee liikenteen mahdollisimman nopeaa alasajoa, mutta arvio on, että prosessiin kuluu useita kuukausia.

VR on korostanut, että se ei jatka idänliikennettä liiketoiminnallisin perustein, vaan kokonaisharkintaan perustuen.

Helsingissä 21.4.2022

Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Tytti Tuppurainen